

Η Αστυνομική Συνεργασία Στην Ε.Ε.

του Δρ. Δρ. Τρύφωνα Χαρ. Κοροντζή

Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό/Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Επίκουρος Καθηγήτης ΑΠΘ/Πολυτεχνική Σχολή/Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης (Π.Δ. 407/1980)

Email:tmkoront@otenet.gr, korontzis.tryfon@ac.eap.gr

Περίληψη: Τα σύγχρονα κράτη έχουν δημιουργήσει μία κοινωνία βασισμένη στην ελευθερία, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη, σεβόμενα σχετικά διεθνή κείμενα που έχουν καταρτιστεί γι αυτό το σκοπό, όπως τη Σύμβαση της Λισσαβόνας (Ευρωπαϊκή Ένωση, εφεξής Ε.Ε.)¹, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών². Η σημερινή-σύγχρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται από έξαρση των εγκληματικών δραστηριοτήτων και δη του οργανωμένου εγκλήματος, αλλά και της τρομοκρατίας που έχουν διεθνή χαρακτήρα, αποδεικνύοντας ότι για τις παράνομες δραστηριότητες δεν υφίστανται σύνορα.

Οι σύγχρονες εγκληματικές δραστηριότητες ευτελίζουν και διαφθείρουν νόμιμες οικονομίες, κοινωνίες και το κράτος δικαίου, μέσω διακρατικών εγκληματικών αγορών και της διαμόρφωσης διεθνών συμμαχιών παράνομου εμπόριου.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το οργανωμένο έγκλημα, η διαφθορά³ καθώς και το οικονομικό

έγκλημα⁴ και κύρια το διασυνοριακό έχουν αναπτυχθεί στο διεθνές αλλά και στο ευρωπαϊκό περιβάλλον οργανισμοί στους οποίους έχουν ανατεθεί αστυνομικά-διωκτικά καθήκοντα αποσκοπώντας στην προστασία των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Οι συγκεκριμένοι οργανισμοί έχουν αναπτύξει μεταξύ τους στενή συνεργασία η οποία είναι γνωστή ως αστυνομική συνεργασία⁵.

Λέξεις Κλειδιά: Interpol, Europol, Eurojust, SELEK, OLAF, EPCTF, CEPOL, Αστυνομική Συνεργασία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το οργανωμένο έγκλημα⁶ σήμερα λόγω της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας και της αύξησης των διακρατικών ροών έχει λάβει διεθνείς διαστάσεις. Η αύξηση των διεθνών επαφών, καθώς έχουν μειωθεί λόγω της τεχνολογίας οι αποστάσεις, έχει οδηγήσει στην διεθνοποίηση των εγκληματικών δραστηριοτήτων που είναι ιδιαίτερα επικερδείς. Αποτέλεσμα αυτών ήταν μεταξύ των άλλων πρωτοβουλιών και η υπογραφή από 120 περίπου κράτη της Σύμβασης του Πατέρμο τον Δεκέμβριο του 2000, που αναφερόταν στην αντιμετώπιση του Διεθνούς Οργανωμένου Εγκλήματος.

¹ Βλ. ΠΕΡΡΑΚΗΣ Σ., " Πολιτικές του «Χώρου» και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου μετά τη Συνθήκη της Λισσαβόνας: Τριβές και Προοπτικές υπό το φως των νέων Προκλήσεων», σ.σ. 197-210, στο «Εξελιξείς και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015.

² Βλ. ΡΟΖΑΚΗΣ Χ., " Η Προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων: Διευρύνοντας την Ευρωπαϊκή Προστασία Δικαιωμάτων του ανθρώπου, σ.σ. 211-217, στο «Εξελιξείς και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015.

³ Βλ. ΚΑΤΣΙΟΣ Σ., "Έπλυμα Βρώμικου Χρήματος και Διαφθορά", σ.σ. 679-688, στο «Εξελιξείς και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη,

2015 και ΒΙΔΑΛΗ Σ., ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ Ν., ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ Χ., ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΩΝ, Διαφθορά, οικονομικό και οργανωμένο έγκλημα, Εκδόσεις ΕΑΠ, Αθήνα, 2019

⁴ Βλ. VOSKOPOULOS G., "Defining an Area of Justice, Freedom and Security Area may involve Different Approaches :Challenges set by the Fiscal Crisis", σ.σ. 102-107, στο «Εξελιξείς και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015.

⁵ Βλ. Alain Guyomarch, «Problems and prospects for European police cooperation after Maastricht», Policing and Society: An International Journal, 5:3, 1995 και Jorg Monar, «Cooperation in the Justice and Home Affairs Domain: Characteristics, Constraints and Progress», European Intergation, 28:5, 2006.

⁶ Βλ. James Sheptyczi, Hager Ben Jaffel, Didier Bigo, «International Organized Crime in the European Union», European Parliament's Directorate General for International Policies-Policy Department C: Citizen's Rights and Constitutional Affairs-Civil Liberties, Justice and Home Affairs, Brussels, November 2011.

Η ανάπτυξη της διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας⁷ είναι ένα από τα μέσα που χρησιμοποιεί η διεθνής κοινότητα, προκειμένου να αντιμετωπίσει συστηματικά και μεθοδικά το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία⁸. Η διεθνής αστυνομική συνεργασία αναπτύσσεται σε τρεις τομείς:

Α.- με τη σύσταση διεθνών οργανισμών από τα κράτη⁹, οι οποίοι χρησιμοποιούνται σαν μέσα αποτελεσματικότερης και άμεσης συνεργασίας στον δικαστικό και αστυνομικό τομέα,

Β.- με τη διαμόρφωση κοινών νομοθετικών πλαισίων και πολιτικών ασφαλείας¹⁰ και

Γ.- με την ανάπτυξη διμερών συνεργασιών μεταξύ των κρατών για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της διεθνούς διασυνοριακής εγκληματικότητας.¹¹

Ιδιαίτερα η Ε.Ε. αποτέλεσε τον χώρο όπου αναπτύχθηκαν – υλοποιήθηκαν, οι κυριότερες πολιτικές που σχετίζονται με την διεθνή αστυνομική συνεργασία¹². Συστάθηκαν ευρωπαϊκοί οργανισμοί που κυριότερο καθήκον τους είναι η αποτελεσματική δίωξη του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος¹³ και

⁷ Βλ. ΤΖΩΡΤΖΗ Β., «Κράτος Δικαίου και Χώρος Ελευθερίας Ασφάλειας και Δικαιοσύνης», σ.σ. 218-239, και Βλ. ΒΙΓΟ Δ., «Ελευθερία, κινητικότητα και ασφάλεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση: μία τροχιά πενήντα ετών για τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις», σ.σ. 271-297, στο «Εξελίξεις και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015. Επίσης βλ. Gottschalk p. (2009), «Policing Organized Crime, Intelligence Strategy Implementation», ISBN 9780367864286, Published December 10, 2019 by Routledge.

⁸ Βλ. Monica Den Boer, «Counter –Terrorism , Security and Intelligence in the EU: Governance Challenges for Collection, Exchange and Analysis», Intelligence and National Security, 30:2-3, 2015 και Javier Argomaniz, Oldrich Bures & Christian Kaunert, «A Decade of EU Counter-Terrorism and Intelligence: A Critical assessment», Intelligence and National Security, 30:2-3, 2015 και Deirdre Curtin, «Second order secrecy and Europe’s legality mosaics», West European Politics, 41:4, 2018.

⁹ Βλ. ΤΖΙΡΙΤΗΣ Δ., «Η Frontex, Ο θεσμικός της ρόλος και η προσφορά της στον «Ενιαίο Χώρο Ασφάλειας» της ΕΕ-Το έργο της στην Ελλάδα», σ.σ. 298-307, στο «Εξελίξεις και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015.

¹⁰ Βλ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ., «Το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου και ο μηχανισμός του Δουβλίνου», σ.σ. 457-474, ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΚΗ Ε., «Εξωεδαφικές διαδικασίες ασύλου στην ΕΕ», 486-484 και DURADE –ΚΟΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Οδηγία 2008/115/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης», σ.σ. 359-374 στο «Εξελίξεις και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015.

¹¹ Βλ. John D. Occhipinti, «Still Moving Toward a European FBI? Re –Examining the Politics of EU Police Cooperation», Intelligence and National Security, 30:2-3, 2015.

¹² Βλ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Δ., «Ο Χώρος Ελευθερίας Ασφάλειας και Δικαιοσύνης και ο Ευρωπαίος Πολίτης», σ.σ. 59-89, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Ρ-Ε., «Το Σύστημα Σένγκεν και η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έκδοση βίζας», σ.σ. 341-358, ΤΖΩΡΤΖΗ Β., «Κράτος Δικαίου και Χώρος Ελευθερίας Ασφάλειας και Δικαιοσύνης», σ.σ. 218-239, ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ Μ., «Οι θεσμικές εξελίξεις στο Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας, σ.σ. 90-101, ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ Δ., «Από το Schengen στο Prum. Αναζητώντας την ασφάλεια, υποσκάπτουμε την ελευθερία;», σ.σ. 243-256, VOSKOPOULOS G., «Defining an Area of Justice, Freedom and Security Area may involve Different Approaches :Challenges set by the Fiscal Crisis», σ.σ. 102-107, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Λ., «Η σταδιακή συνταγματοποίηση του χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της ΕΕ», σ.σ. 161-193 στο «Εξελίξεις και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015.

¹³ Βλ. ΚΟΡΟΝΤΖΗ Τρ., «Οργανωμένο έγκλημα και παράνομη μετανάστευση», σ.386, εκδ. BOOKSTARS, Αθήνα, 2017, ISBN: 978-960-571-254-9 και του ίδιου 3^ο Διεθνές Ανοικτό Συνέδριο Επιχειρήσεων και Δημόσιας Διοίκησης [3rd International Open Conference on BUSINESS & PUBLIC ADMINISTRATION (IOCBPA 2016)] που πραγματοποιήθηκε την 16-17 Απριλίου 2016 από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και το HEBEI UNIVERSITY OF ECONOMICS AND BUSINESS (της Κίνας). Εισήγηση με θέμα: «Οι πρόνοιες για τη λαθραία διακίνηση μεταναστών στη Σύμβαση των Η.Ε. για την αντιμετώπιση του Διεθνούς Οργανωμένου Εγκλήματος και στην Ελληνική έννομη τάξη. Η διαχείριση των Ελληνικών θαλάσσιων συνόρων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας κατά την περίοδο 2006-2012» [ISBN 978-960-538-990-1] (Proceedings, p.p. 149-166) και του ίδιου Διεθνές Συνέδριο «1st MEDITERRANEAN INTERDISCIPLINARY FORUM ON SOCIAL AND HUMANITIES (MIFS 2014)» που πραγματοποιήθηκε στο Λίβανο την 23-26 Απριλίου 2014 από τα: The European Scientific Institute, Arab Open University Lebanon, University of the Azores. Εισήγηση με θέμα: «Legal aspects of migrants smuggling

της τρομοκρατίας σε επίπεδο δικαστικής¹⁴ και αστυνομικής συνεργασίας. Είχε προηγηθεί η σύσταση της Interpol, η οποία αποτέλεσε το εφαλτήριο της διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας.

at the sea border between Hellas and Turkey» Vol. 1 [ISBN 978-608-4642-20-6] (Proceedings, p.p. 484-502) του ίδιου «Ασφάλεια και λιμένες. Η συμβολή του ISPS Code στην αντιμετώπιση έκνομων ενεργειών», Ναυτική Επιθεώρηση, τ. 578, Ιούνιος- Ιούλιος -Αύγουστος 2011, σ.σ. 65-81 του ίδιου «Επιτήρηση θαλασσιών συνόρων - Νέες Ευρωπαϊκές πρακτικές». Περίληψη της προαναφερόμενης Ατομικής Διατριβής που εκπονήθηκε στη Σχολή Εθνικής Άμυνας (Σ.ΕΘ.Α.) την Ακαδημαϊκή Περίοδο 2009-2010, αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο της εν λόγω Σχολής <https://setha.army.gr/el/news/epitirisi-thalassion-synoron-nees-eyropaikes-praktikes> την 28/04/2010, του ίδιου «Η συμβολή της EUROPOL και του FRONTEX στην καταπολέμηση του φαινομένου της παράνομης μετανάστευσης στην Ελλάδα», "Λιμενική Ρότα", τεύχος 19, Μάιος-Ιούνιος- Ιούλιος- Αύγουστος 2015, σ.σ. 38-48, του ίδιου «Επιτήρηση Ελληνικών θαλασσιών συνόρων και παράνομη διακίνηση μεταναστών. Ευρωπαϊκή πολιτική, Frontex και ο θεσμικός ρόλος του Λιμενικού Σώματος», Διοικητική Ενημέρωση (τριμηνιαία επιθεώρηση διοικητικής επιστήμης), τ.63, Οκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2012, σ.σ. 4-30, του ίδιου «Smuggling of migrants by the sea. Predictions in the United Nations Convention against transnational organized crime and in the Hellenic legal order. The situation at the sea border between Hellas and Turkey in the period 2006-2012», International Journal of Asian Social Science, Vol. 3, issue 6, June 2013, p.p.1360-1380.

Επίσης βλ. ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 23^{ης} Νοεμβρίου 1995 σχετικά με την προστασία των μαρτύρων στα πλαίσια της καταπολέμησης του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος (C 327/5).

¹⁴ Βλ. ΖΗΜΙΑΝΙΤΗΣ Δ., "Δικαστική Συνεργασία σε Ποινικές Υποθέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ένα νέο θεσμικό περιβάλλον. Αποτίμηση και προοπτικές", σ.σ. 148-160, ΚΑΙΑΦΑ-ΓΚΜΠΑΝΤΙ Μ., "Η διαφύλαξη θεμελιωδών αρχών του ουσιαστικού ποινικού δικαίου στην ΕΕ: Βασική θεσμική πρόκληση στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης", σ.σ. 108-147, στο «Εξελίξεις και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015 και ΚΟΡΟΝΤΖΗ Τρ., «Το θεσμικό πλαίσιο των Κοινών Ομάδων Έρευνας στην Εθνική και Ευρωπαϊκή έννομη τάξη. Η συνδρομή των Ευρωπαϊκών Οργανισμών της EUROJUST και της EUROPOL», "Λιμενική Ρότα", τεύχος 12, Ιανουάριος- Φεβρουάριος - Μάρτιος 2013, σ.σ. 25-32, του ίδιου «Το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης στην Ελληνική Έννομη Τάξη», "Λιμενικά Χρονικά", τεύχος 95, Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2013, σ.σ. 6-11.

Αναλυτικότερα για την Ευρωπαϊκή Δικαστική Συνεργασία βλ. ΚΟΡΟΝΤΖΗ Τρ., «Η Δικαστική Συνεργασία στην Ε.Ε.», International Multilingual Journal of Science and Technology, Vol. 6, issue 6, June 2021, p.p. 3376-3418.

Ιδιαίτερα η Ε.Ε αναπτύσσει αστυνομική συνεργασία στην οποία συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών (Law Enforcement Agencies-L.E.A.)¹⁵, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και τελωνειακών αρχών και άλλων αρχών επιβολής του νόμου ειδικευμένων στον τομέα της πρόληψης ή της εξακρίβωσης αξιόποινων πράξεων ή της διερεύνησής τους¹⁶.

Γι' αυτούς τους σκοπούς, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μπορούν να λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

(α) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών¹⁷,

(β) την παροχή υποστήριξης για την κατάρτιση προσωπικού, καθώς και τη συνεργασία όσον αφορά τις ανταλλαγές προσωπικού, τον εξοπλισμό και την εγκληματολογική έρευνα και

¹⁵ Βλ. Hartmut Aden, «Information sharing, secrecy and trust among law enforcement and secret service institutions in the European Union», West European Politics, 41:4, 2018.

¹⁶ Βλ. Monica Den Boer, «Counter-Terrorism, Security and Intelligence in the EU: Governance Challenges for Collection, Exchange and Analysis», Intelligence and National Security, 30:2, 2015, James Sperling, «EU police and judicial cooperation before the Treaty of Lisbon: strengthening of the weakest link», European Security, 22:2, 2013

¹⁷ Βλ. ΚΟΡΟΝΤΖΗΣ Τ., "Η δίωξη του οικονομικού εγκλήματος στην Ελλάδα", Λιμενικά Χρονικά, τεύχος, Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2012, σ.σ. 5-6, του ίδιου "Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία: EUROPOL", Εθνικές Επάλξεις, τεύχος 97, Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2012 σ.σ. 50-51, σε συνδυασμό με τον Καν. (ΕΕ) 2016/794 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11^{ης} ΜΑΙΟΥ 2016 για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάρτιση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ., του ίδιου «Η συγκρότηση δικαστικής αστυνομίας ως διοικητική μεταρρύθμιση. Αξιολογική προσέγγιση», Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης, τεύχος 17, εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή, 2011, σ.σ. 103-116 του ίδιου "Δικαστική Αστυνομία", Εθνικές Επάλξεις, τεύχος 96, Απρίλιος-Μάιος - Ιούνιος 2012, σ.σ. 52-54 και του ίδιου Διεθνές Συνέδριο "EURASIAN MULTIDISCIPLINARY FORUM (EMF)", που πραγματοποιήθηκε στην Τιφλίδα Γεωργίας την 24-26 Οκτωβρίου 2013 από τα: European Scientific Institute, Grigol Robakidze University, The University of the Azores, Portugal. Εισήγηση με θέμα: «The finance crime in Hellas and its combating by the Hellenic Law Enforcement Agencies. The contribution of the EU organizations of Europol and Eurojust» [ISBN 978-608-4642-10-7] (Proceedings Vol. 1, p.p. 193-208).

(γ) τις κοινές τεχνικές έρευνας όσον αφορά την εξακρίβωση σοβαρών μορφών οργανωμένου εγκλήματος [άρθρο 87 ΣΛΕΕ (Σύμβαση της Λισσαβώνας για την Ε.Ε.)¹⁸, C 83/473, 30-03-2010 σ. 83].

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η παρουσίαση-ανάπτυξη των νομικών κειμένων που αναφέρονται στους κυριότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς που ασχολούνται με την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας (Interpol, Europol, EPCTF, OLAF, CEPOL, SELEK) και ειδικότερα των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί¹⁹.

1. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ- INTERNATIONAL CRIMINAL POLICE ORGANIZATION (INTERPOL)

Πρόκειται για τον μεγαλύτερο διεθνή αστυνομικό οργανισμό, στο πλαίσιο του οποίου συνεργάζονται 187 χώρες²⁰.

Το Καταστατικό του Οργανισμού εγκρίθηκε κατά την 25η σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης (Ιούνιος 1956, Βιέννη) και τέθηκε σε ισχύ σε ότι αφορά την Ελλάδα στις 13 Ιουνίου 1956 [N. 3640/1956 (Α'-303)]²¹. Περιγράφει τους στόχους της Interpol, ήτοι τον

¹⁸ Βλ. Συνθήκη της Λισσαβώνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υπογράφηκε στη Λισσαβόνα στις 13 Δεκεμβρίου 2007, 2007/C 306/01, C 306, 17/12/2007.

¹⁹ Βλ. Nadia Gerspacher, «The history of international police cooperation: a 150-year evolution in trends and approaches», *Global Crime*, 5:3, 1995 και ΑΝΑΓΝΟΥ Μ., «Ευρωπαϊκά σύνορα, μετανάστευση & ασφάλεια: προκλήσεις για την ΕΕ και την Ελλάδα», σ.σ. 257-270 στο «Εξελιξείς και Προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΡΥΓΕΝΗ», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΔΡΑΣ JEAN MONNET ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1, Θεσσαλονίκη, 2015.

²⁰ Βλ. Anderson, M. (1989) *Policing the World: Interpol and the Politics of International Police Cooperation*. Oxford: Clarendon Press, Barnett, M. & Coleman, L. (2005), *Designing Police: Interpol and the Study of Change in International Organizations*, *International Studies Quarterly*, 49 (4):593-619, Cheah W.L. (2010) "Mapping Interpol's Evolution: Functional Expansion and the Move towards Legalization", *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 4 (1) Oxford University Press, Deflem, M. (2007) "International Police Cooperation Against Terrorism: Interpol and Europol in Comparison" in Durmaz, H. / Sevinc, B, et al. (eds.) 2007 *Understanding and Responding to Terrorism*, Amsterdam: IOS Press, Fooner, M. (1989) *Interpol, Issues in World Crime and International Criminal Justice*, New York: Plenum Publishing

²¹ Βλ. «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας INTERPOL για τα προνόμια και τις ασυλίες κατά τη διάρκεια της συνάντησης

τρόπο αποτελεσματικής διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας.

Οι στόχοι του Οργανισμού που περιγράφονται στο άρθρο 2, είναι η εξασφάλιση της ευρύτερης δυνατής συνεργασίας μεταξύ όλων των αστυνομικών αρχών και δεύτερον η ανάπτυξη θεσμών για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας.

Το άρθρο 2 ορίζει περαιτέρω ότι η διεθνής αστυνομική συνεργασία πρόκειται να διεξαχθεί στο πλαίσιο της «Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», θέτοντας έτσι τα θεμέλια για την υποχρέωση του Οργανισμού να σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των ατόμων κατά τη διάρκεια των ενεργειών του.

Το εν λόγω άρθρο συμπληρώνεται από το άρθρο 3 του Καταστατικού, το οποίο μερικές φορές αναφέρεται ως "η ρήτρα ουδετερότητας". Το υπόψη άρθρο αναφέρει ότι προκειμένου να εξασφαλιστεί η ευρύτερη δυνατή συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών αρχών των κρατών μελών της, απαγορεύεται αυστηρά οποιαδήποτε παρέμβαση ή δραστηριότητα πολιτικού, στρατιωτικού, θρησκευτικού ή φυλετικού χαρακτήρα.

Κάθε δράση που αναλαμβάνει ο Οργανισμός θα πρέπει να είναι σύμφωνη με το Καταστατικό του, το οποίο ορίζει τη νομική βάση για τη διεθνή αστυνομική συνεργασία που ανέλαβε η Interpol. Αυτό προσδίδει μια νομική προσωπικότητα στον Οργανισμό, παραχωρώντας του το δικαίωμα να εισέλθει σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς ή να αποφασίσει για το δικό του προϋπολογισμό, και έτσι καθιστά δυνατή τη διευκόλυνση της συνεργασίας χωρίς εξωτερική παρέμβαση.

Η Interpol παρέχει υποστήριξη στα Εθνικά Κεντρικά Γραφεία στους τομείς των ναρκωτικών, της παράνομης μετανάστευσης, το οργανωμένο έγκλημα, την εμπορία ανθρώπων, το οικονομικό έγκλημα, την τρομοκρατία και την υψηλή τεχνολογία.

Η δομή της Interpol όπως καθορίζεται στο άρθρο 5 του Καταστατικού είναι:

- η Γενική Συνέλευση,
- η Εκτελεστική Επιτροπή,
- η Γενική Γραμματεία,
- τα Εθνικά Κεντρικά Γραφεία και οι
- Σύμβουλοι.

Τα Εθνικά Γραφεία υφίστανται σε όλα τα κράτη και επανδρώνονται από στελέχη των αρμοδίων εθνικών δικτυικών αρχών. Τα Εθνικά Κεντρικά Γραφεία υποστηρίζουν σε εθνικό επίπεδο τις δικτυικές Αρχές με:

- εξασφάλιση άμεσης επικοινωνίας με τις αρμόδιες αρχές,
- λειτουργία βάσεων δεδομένων,

της Εκτελεστικής Επιτροπής και της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης αυτής που θα διεξαχθούν στην Ελλάδα».

- υποστήριξη ερευνών των αρμοδίων διωκτικών Αρχών και
- εκπαίδευση των στελεχών των διωκτικών αρχών.

Τα Κεντρικά Εθνικά Γραφεία συνδέονται με το δίκτυο I-24/7 της Interpol [I=Information, 24=24 ώρες την ημέρα, 7=7 ημέρες την εβδομάδα], το οποίο λειτουργεί σε 24ωρη βάση προκειμένου να καταχωρήσουν πληροφορίες ή να αναζητήσουν στοιχεία διευκολύνοντας τις έρευνες για εγκληματικές δραστηριότητες που έχουν πραγματοποιηθεί.

Σε ότι αφορά την Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ. 178/2014 (Α' 281), στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας (Α.Ε.Α.) που αποτελεί την εθνική αρχή στο πλαίσιο των συμβάσεων που κυρώθηκαν με τους νόμους 3640/1956 (Α' 303), 2514/1997 (Α' 140) και 2605/1998 (Α' 88) και είναι αρμόδια για τον χειρισμό θεμάτων διεθνούς επικοινωνίας και συνεργασίας της Ελληνικής Αστυνομίας στη Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας (Δ.Δ.Α.Σ.) έχει συσταθεί τμήμα με τίτλο «Interpol» που αποστολή του είναι η εξασφάλιση της επικοινωνίας των αστυνομικών, δικαστικών και λοιπών Αρχών του κράτους, με τη Γενική Γραμματεία του Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Ε.Α. – INTERPOL) και των εθνικών κεντρικών γραφείων των κρατών-μελών του για την πρόληψη, και αποτελεσματικότερη δίωξη και καταστολή του εγκλήματος.

Ειδικότερα οι αρμοδιότητες του εν λόγω γραφείου είναι οι ακόλουθες:

[«α. εξασφαλίζει την επικοινωνία των αστυνομικών, δικαστικών και λοιπών αρχών του κράτους με τη Γενική Γραμματεία του Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Ε.Α. INTERPOL) και τα Εθνικά Κεντρικά Γραφεία των κρατών μελών του για την πρόληψη και αποτελεσματικότερη δίωξη και καταστολή του εγκλήματος, σύμφωνα με το Ν. 3640/1956, καθώς και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού,

β. διαβιβάζει πληροφορίες που αφορούν στην εγκληματικότητα, καθώς και αιτήματα αλλοδαπών αρχών στις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και στις συναρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για την αξιοποίηση και το χειρισμό και αποστέλλει σχετικές απαντήσεις, αιτήματα και πληροφορίες στις αλλοδαπές αρχές,

γ. εξασφαλίζει την ανταλλαγή πληροφοριών που αφορούν την εγκληματικότητα, στο πλαίσιο πρωτοβουλιών διεθνών οργανισμών, αρμοδίων για την καταπολέμηση του εγκλήματος,

δ. ανταλλάσσει πληροφορίες επιχειρησιακού επιπέδου, στο πλαίσιο διμερών και πολυμερών συμφωνιών αστυνομικής συνεργασίας,

ε. μεριμνά για την ανταλλαγή πληροφοριών με τους Έλληνες αστυνομικούς συνδέσμους στο εξωτερικό, καθώς και με το διεθνή οργανισμό για την Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου

(ΟΣΕΠ/BSEC – Ν. 2925/2001, Α' 138) και το Κέντρο Επιβολής του Νόμου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Southeast European Law Enforcement Center [SELEC] – Ν. 4054/2012, Α' 45),

στ. μεριμνά για τη συμμετοχή και εκπροσώπηση του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας σε διεθνείς συνόδους που διοργανώνονται από το Διεθνή Οργανισμό Εγκληματολογικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Ε.Α. INTERPOL), καθώς και τη μελέτη των σχετικών πορισμάτων και την εισήγηση για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Αστυνομίας, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες του Αρχηγείου,

ζ. εκπροσωπεί τη Χώρα στις ειδικές ομάδες εργασίας για θέματα αρμοδιοτήτων του Εθνικού Κεντρικού Γραφείου (Ε.Κ.Γ.) INTERPOL,

η. μεριμνά για την εισαγωγή, τροποποίηση και διαγραφή των μέτρων των Ευρωπαϊκών Ενταλμάτων Σύλληψης, που εκδίδονται βάσει του Ν. 3251/2004, στη σχετική βάση διεθνώς διωκομένων ατόμων της Γενικής Γραμματείας Interpol με παράλληλη ενημέρωση των Ε.Κ.Γ. των κρατών μελών του Οργανισμού μέσω σχετικής αγγελίας διεθνών αναζητήσεων, καθώς και για την αντίστροφη ενημέρωση της εθνικής βάσης αναζητήσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και των αρμοδίων κατά περίπτωση εθνικών αρχών επί αναλόγων αιτημάτων, αγγελιών αναζητήσεων και Ε.Ε.Σ. που λαμβάνονται μέσω διαύλου Interpol,

θ. συνεργάζεται με τις αρμόδιες εθνικές και αλλοδαπές δικαστικές αρχές και αρχές επιβολής του νόμου, μέσω των Ε.Κ.Γ. των κρατών μελών του Οργανισμού, στο πλαίσιο εφαρμογής των σχετικών διατάξεων που αφορούν στην εκτέλεση των Ευρωπαϊκών Ενταλμάτων Σύλληψης (Ε.Ε.Σ.), σε περίπτωση συνεργασίας με κράτος μέλος της Ε.Ε. και μη συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (Σ.Ε.Σ.Σ.) που εφαρμόζει το Ε.Ε.Σ., καθώς και στην εκτέλεση των Αγγελιών διεθνών αναζητήσεων της Interpol με σκοπό τη σύλληψη και έκδοση διεθνώς διωκομένων ατόμων ή Ερυθρών Αγγελιών, σύμφωνα με τους Ν. 3251/2004 και Ν. 3640/1956, αλλά και τα προβλεπόμενα στις διμερείς και πολυμερείς συμβάσεις έκδοσης και δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις από τις οποίες δεσμεύεται η Χώρα,

ι. μεριμνά για τη διεκπεραίωση μεταγωγών προσώπων που παραδίδονται ή εκδίδονται βάσει ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης ή επισήμων αιτημάτων έκδοσης από την αλλοδαπή στην ημεδαπή και αντιστρόφως, καθώς και για τη μεταφορά καταδίκων στο πλαίσιο του Ν. 1708/1987 (Α' 108) και

ια. μεριμνά για τη διαβίβαση τόσο προς τη Γενική Γραμματεία της Interpol όσο και προς τα Ε.Κ.Γ. των κρατών μελών του Οργανισμού, πληροφοριών και αιτημάτων που αποστέλλονται από αρμόδιες ημεδαπές αρχές και αφορούν σε αναζητούμενα οχήματα, αντικείμενα, αναζητούμενα ατομικά δημόσια έγγραφα, εξαφανισθέντα ή αναζητούμενα άτομα,

αναζητούμενα έργα τέχνης και αρχαιότητες, ανευρεθέντα αγνώστου ταυτότητας πτώματα, ιδιαίτερους τρόπους διάπραξης αδικημάτων (modus operandi), σοβαρές δημόσιες απειλές, επικίνδυνα προς διάπραξη σοβαρών αδικημάτων άτομα και λοιπά στοιχεία που αφορούν στην πρόληψη και αποτελεσματικότερη δίωξη και καταστολή του εγκλήματος, με σκοπό την καταχώρισή τους στις σχετικές βάσεις δεδομένων της Γενικής Γραμματείας της Interpol και την κατά περίπτωση έκδοση σχετικής αγγελίας της Interpol. Επίσης, προβαίνει στην ενημέρωση των αρμοδίων εθνικών αρχών επί αναλόγων αιτημάτων και αγγελιών που λαμβάνονται μέσω διαύλου Interpol, σύμφωνα με το καταστατικό και τους κανονισμούς του Οργανισμού της Interpol»].

2.ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ- EUROPEAN POLICE OFFICE (EUROPOL)²²

Η ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (Ευρωπόλ)²³ συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της Συνθήκης για την Ε.Ε. της 7^{ης} Φεβρουαρίου 1992, ενώ οι σχετικές ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στη Σύμβαση για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας («σύμβαση Ευρωπόλ»), [EE C 316, 27-11-1995] δυνάμει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ε.Ε.

Με την Απόφαση 2009/371/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 6^{ης} Απριλίου 2009 [EE L 121, 15-05-2009] η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από την 01-01-2010, αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις της Σύμβασης που αναφέρθηκαν προηγουμένως και η Ευρωπόλ βάσει της συγκεκριμένης Απόφασης, λογίζεται ως διάδοχος της Ευρωπόλ όπως αυτή ιδρύθηκε με τη Σύμβαση Ευρωπόλ²⁴.

Το 2016 με τη έκδοση του Καν. 794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου που αναφέρεται στον Οργανισμό της Ε.Ε.

²² Βλ. Benyon, J. (1996) "The politics of police cooperation in the European Union", *International Journal of the Sociology of Law*, 14 (4):353-379, Boehm, F. (2012) *Information Sharing and Data Protection in the Area of Freedom, Security and Justice. Towards a harmonised data protection principles for information exchange at EU level*. Berlin: Springer, Boer, M. & Walker, N. (1993) *European Policing after 1992*, *Journal of Common Market Studies*, 31(1):3-28, Brady, H. (2008) "Europol and the European Criminal Intelligence Model: A Non-state Response to Organized Crime", *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 2(1):103-109, Bruggeman, W. (2007) *The future of Europol and its limits*.

²³ Βλ. Oldrich Bures, «Europol's Fledgling Counterterrorism Role», *Terrorism and Political Violence*, 20:4, 2008, Helena Carrapico & Florian Trauner, «Europol and its Influence on EU Policy-making on Organized Crime: Analyzing Governance Dynamics and Opportunities», *Perspectives on European Politics and Society*, 14:3, 2013 και Stephen Rozee, Christian Kaunert & Sarah Leonard, «Is Europol a Comprehensive Policing Actor?», *Perspectives on European Politics and Society*, 14:3, 2015.

²⁴ Βλ. ΚΟΡΟΝΤΖΗΣ Τ., ό.π. παρ. 17.

για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) αντικαταστήθηκαν-καταργήθηκαν οι Αποφάσεις του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ.

Σκοπός της Ευρωπόλ σύμφωνα με το άρθρο 3 του εν λόγω Κανονισμού είναι:

[1.Η Ευρωπόλ στηρίζει και ενισχύει τις ενέργειες των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών καθώς και την αμοιβαία συνεργασία τους για την πρόληψη και την καταπολέμηση σοβαρών μορφών εγκλήματος²⁵ που επηρεάζουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, της τρομοκρατίας και μορφών εγκλήματος που θίγουν κοινά συμφέροντα τα οποία καλύπτονται από πολιτική της Ένωσης, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα Ι.

2.Πέραν της παραγράφου 1, οι στόχοι της Ευρωπόλ καλύπτουν επίσης τις συναφείς αξιόποινες πράξεις. Οι ακόλουθες θεωρούνται συναφείς αξιόποινες πράξεις:

α) αξιόποινες πράξεις που διαπράττονται με σκοπό την απόκτηση των μέσων για την τέλεση πράξεων που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της Ευρωπόλ·

β) αξιόποινες πράξεις που διαπράττονται με σκοπό τη διευκόλυνση ή την τέλεση πράξεων που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της Ευρωπόλ·

γ) αξιόποινες πράξεις που διαπράττονται με σκοπό την εξασφάλιση της ατιμωρησίας για εκείνους που διαπράττουν πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της Ευρωπόλ].

Η έδρα της Ευρωπόλ, η οποία διαθέτει νομική προσωπικότητα, βρίσκεται στη Χάγη της Ολλανδίας. Διαθέτει προσωπικό περίπου 1000 αξιωματούχων οι οποίοι προέρχονται από τα 27 Κ-Μ της Ε.Ε. Το προσωπικό της προσλαμβάνεται από διαφορετικές υπηρεσίες εφαρμογής του νόμου, στις οποίες περιλαμβάνονται η αστυνομία, τα τελωνεία, ακτοφυλακές, η συνοριακή αστυνομία και οι υπηρεσίες ασφαλείας.

Η Ευρωπόλ συνδέεται σε κάθε Κ-Μ με μία μόνο εθνική μονάδα (άρθρο 7 του Κανονισμού). Σε ότι αφορά την Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ. 178/2014 (Α' 281) στο Α.Ε.Α. στη Δ.Δ.Α.Σ. έχει συσταθεί τμήμα Εθνικής Μονάδας Europol, το οποίο είναι η αρμόδια Υπηρεσία για την υλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου της Europol.

Ειδικότερα καθορίζονται οι εξής αρμοδιότητες:

[6.Το Τμήμα EUROPOL είναι αρμόδιο για την υλοποίηση της Σύμβασης EUROPOL, που κυρώθηκε με το Ν. 2605/1998 και τροποποιήθηκε με τους Ν. 3002/2002 (Α' 74), Ν. 3294/2004 (Α' 243) και Ν. 3295/2004 (Α' 244). Αποτελεί την εθνική υπηρεσία

²⁵ Βλ. ΚΟΡΟΝΤΖΗΣ Τ., «Η έννοια του οργανωμένου εγκλήματος στην εθνική και διεθνή έννομη τάξη», "Λιμενική Ρότα", τεύχος 10, Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2012, σ.σ. 27-29 και του ίδιου ό.π., παρ. 13.

σύνδεσμο των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής²⁶ και των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών [Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)²⁷, Τελωνεία] με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), που έχει έδρα στη Χάγη Ολλανδίας και ασκεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται από τις διατάξεις της Σύμβασης EUROPOL, τις συναφείς αποφάσεις του Συμβουλίου Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του Διοικητικού Συμβουλίου της EUROPOL. Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες του Τμήματος EUROPOL είναι οι ακόλουθες:

α. αιτείται από τις αρμόδιες ημεδαπές αρχές ή υπηρεσίες πληροφορίες και στοιχεία, τα οποία διαβιβάζει στη EUROPOL και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας, για την υποβοήθηση των ερευνών τους και την πρόληψη και καταστολή του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος,

β. αιτείται, λαμβάνει, αξιολογεί, αναλύει, ταξινομεί και διαβιβάζει στις ημεδαπές αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες στοιχεία και πληροφορίες, που αποστέλλονται από την EUROPOL ή από άλλα κράτη μέλη ή από τρίτα κράτη και οργανισμούς, τα οποία έχουν συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με την EUROPOL για την πρόληψη και καταστολή του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος,

γ. παρακολουθεί τις αποφάσεις που λαμβάνονται στο πλαίσιο των εργασιών των οργάνων της EUROPOL, καθώς και των ομάδων εργασιών αυτής, μεριμνά για την υλοποίησή τους και ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες της Χώρας, δ. διαβιβάζει τα σχετικά αιτήματα των αρμοδίων Υπηρεσιών της

Χώρας προς την EUROPOL και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω των αξιωματικών συνδέσμων της Ελλάδος στην EUROPOL,

ε. προβαίνει στην καταχώριση, τροποποίηση, διαγραφή και έλεγχο νομιμότητας των πληροφοριών στο σύστημα πληροφοριών EUROPOL, με εξουσιοδοτημένους προς τούτο υπαλλήλους, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο του Οργανισμού και τις διατάξεις του εγχειριδίου χρήσης του συστήματος πληροφοριών της EUROPOL.

Για την καλύτερη αξιοποίηση του προαναφερόμενου συστήματος, δύναται να εξουσιοδοτεί προσωπικό των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής²⁸ και των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών (Σ.Δ.Ο.Ε., Τελωνεία)²⁹, το οποίο μπορεί να προβαίνει στην αναζήτηση, καταχώριση, τροποποίηση και διαγραφή πληροφοριών στο σύστημα πληροφοριών της EUROPOL,

στ. αιτείται την παροχή πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές και μεριμνά για τη διαβίβασή τους, προς καταχώριση, στους αναλυτικούς φακέλους εργασίας της EUROPOL,

ζ. μεριμνά για την ανταλλαγή πληροφοριών με την EUROPOL, τα κράτη μέλη και τις αρμόδιες ελληνικές αρχές και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και την έγκαιρη και ασφαλή διακίνηση των πληροφοριών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2472/1997 (Α' 50), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και τις σχετικές διατάξεις της σύμβασης EUROPOL και

η. μεριμνά για τη συμμετοχή και εκπροσώπηση της Χώρας στις επιχειρησιακές συναντήσεις και τις ομάδες εργασίας της EUROPOL].

Αποτελεί την εθνική Υπηρεσία σύνδεσμο των Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ., του Λιμενικού Σώματος (Λ.Σ.), των Τελωνείων, και του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol) και ασκεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται από τις διατάξεις της Σύμβασης Europol, τις συναφείς Αποφάσεις του Συμβουλίου Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε. καθώς και του Διοικητικού Συμβουλίου της Europol.

Κρίνεται απαραίτητη η έκδοση κανονιστικής πράξης κατόπιν νομικής εξουσιοδότησης από τα υπουργεία Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών που θα καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας του Γραφείου

²⁶ Βλ. KORONTZIS Tr., «The Hellenic Ministry of Mercantile Marine, as an autonomous administrative governmental institution in the period 1971-2011. A descriptive and critical approach», International Journal of Business and Social Science Vol. 3, issue 8, special issue, April 2012, p.p.61-75, του ίδιου «Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και Λιμενικό Σώμα. Κριτική θεώρηση οργανισμών Υ.Ε.Ν. - προτάσεις διοικητικής μεταρρύθμισης», Διοικητική Ενημέρωση (τριμηνιαία επιθεώρηση διοικητικής επιστήμης), τ.32, Ιανουάριος-Φεβρουάριος- Μάρτιος 2005, σ.σ. 93-112 του ίδιου «Η Διοικητική Κυβερνητική Μετεξέλιξη του πρώην Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας την περίοδο 2009-2011», "Λιμενικά Χρονικά", τεύχος 90, Απρίλιος - Μάιος-Ιούνιος 2012, σ.σ. 14-15, του ίδιου «Ο θεσμικός ρόλος του Λιμενικού Σώματος», σ.411, εκδ. BOOKSTARS, Αθήνα, 2017, ISBN: 978-960-571-266-2, του ίδιου «Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ως αυτόνομος διοικητικός κυβερνητικός θεσμός κατά την περίοδο 1971-2016», σ.231, εκδ. BOOKSTARS, Αθήνα, 2016, ISBN: 978-960-571-198-6.

²⁷ Βλ. Αναλυτικά Π.Δ. 84/2019 (Α' 123), «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων».

²⁸ Βλ. KORONTZIS T., «The role of the Hellenic Coast Guard in the Hellenic internal security and in combating the phenomenon of organized crime», International Review of Social Sciences and Humanities, Vol. 3, issue 1, April 2012, p.p. 210-227.

²⁹ Βλ. KOPONTZHS T., ό.π., παρ. 17.

Αξιωματικών Συνδέσμων της Ελλάδας στην Ευροπόλ, στο οποίο εκπροσωπούνται όλες οι διωκτικές Αρχές της Ελλάδας με στελέχη τους.

Στις εγκαταστάσεις της Ευροπόλ επίσης στεγάζονται και οι αξιωματικοί σύνδεσμοι των 27 Κρατών Μελών (Κ-Μ) όπως επίσης και οι αξιωματικοί σύνδεσμοι από άλλες χώρες ή οργανισμούς με τους οποίους έχει υπογράψει συμφωνίες συνεργασίας (οι συμφωνίες διακρίνονται σε στρατηγικές και επιχειρησιακές) όπως τις Η.Π.Α., τον Καναδά, την Κολομβία, την Αυστραλία, την Ελβετία, την Αλβανία, τη Νορβηγία, την Κροατία, την Interpol κ.α.³⁰.

Ο αριθμός τους ανέρχεται περίπου στους 120 και είναι επιφορτισμένοι από την εθνική τους μονάδα να εκπροσωπούν τα συμφέροντα της Χώρας που εκπροσωπούν στο πλαίσιο της Ευρωπόλ, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του Κ-Μ που τους έχει αποσπάσει και με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στη διοίκηση της Ευρωπόλ³¹.

Η κύρια λειτουργία των αξιωματικών συνδέσμων όπως αναλυτικά περιγράφεται στο άρθρο 8 του Καν. 794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου που αναφέρεται στον Οργανισμό της Ε.Ε. για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) αντικαταστήθηκαν-καταργήθηκαν οι Αποφάσεις του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ (ΔΕΥ=Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων), 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ, είναι να υπηρετούν ως η γραμμή σύνδεσης μεταξύ των Εθνικών Μονάδων Ευροπόλ των χωρών τους και της EUROPOL από τη μία πλευρά και με τα αντίστοιχα γραφεία συνδέσμων από την άλλη. Επιπρόσθετα, διαδραματίζουν έναν αποτελεσματικό ρόλο στο συντονισμό διεθνών αστυνομικών επιχειρήσεων. Σε ότι αφορά την Ελλάδα, στο γραφείο Αξιωματικών Συνδέσμων στη Ευροπόλ, προβλέπονται θέσεις για στελέχη προερχόμενα από την ΕΛ.ΑΣ., το Λιμενικό Σώμα (Λ.Σ.) και τις Υπηρεσίες Δίωξης Οικονομικών Εγκλημάτων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι για την απλούστευση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των Κ-Μ της Ε.Ε., έχει θεσπισθεί η Απόφαση – Πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2006 [ΕΕ L 386, 29-12-2006]³².

³⁰ Βλ. περισσότερα στις ιστοσελίδες <https://www.europol.europa.eu/partners-agreements/operational-agreements>, <https://www.europol.europa.eu/partners-agreements/strategic-agreements>, <https://www.europol.europa.eu/partners-agreements/working-arrangements>

³¹ Βλ. περισσότερα στην ιστοσελίδα <https://www.europol.europa.eu/partners-agreements/member-states>.

³² Ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το Π.Δ. 135/2013 (Α' 209), «Προσαρμογή της ελληνικής

Με την Απόφαση αυτή τα Κ-Μ, εξασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες τους επιτρέπουν να απαντούν εντός 8 ωρών το πολύ, σε επείγουσες αιτήσεις παροχής πληροφοριών και στοιχείων οι οποίες αφορούν τις αξιόποινες πράξεις³³ της παραγρ. 2 του άρθρου 2 της

νομοθεσίας προς την Απόφαση – Πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 για την απλούστευση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 386/29.12.2006, σ. 89)».

³³ Σύμφωνα με την παρ. 2.ε του Π.Δ. 135 /2013 οι αξιόποινες πράξεις είναι οι:

«ε. Ως «εγκλήματα» νοούνται τα εξής :

αα) εγκληματική οργάνωση,

ββ) τρομοκρατικές πράξεις,

γγ) εμπορία ανθρώπων και σωματεμπορία,

δδ) προσβολές κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής ανηλίκων, πορνογραφία ανηλίκων,

εε) παράνομη εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών,

στστ) παράνομη εμπορία και διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών,

ζζ) εγκλήματα διαφθοράς και δωροδοκίας,

ηη) εγκλήματα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ν.2803/2000, Α'48),

θθ) νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες,

ιι) εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα περιλαμβανομένου του ευρώ,

ιαια) εγκλήματα σχετικά με ηλεκτρονικούς υπολογιστές,

ιβιβ) εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένου του παράνομου εμπορίου απειλούμενων ζωικών ειδών και του παράνομου εμπορίου απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών,

ιγγ) παροχή βοήθειας για παράνομη είσοδο και διαμονή στη χώρα,

ιδιδ) ανθρωποκτονία με πρόθεση, βαριά σωματική βλάβη,

ιειε) παράνομο εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων και ιστών,

ισιστ) απαγωγή, παράνομη κατακράτηση, αρπαγή και ομηρία,

ιζιζ) ρατσισμός και ξενοφοβία,

ιηη) οργανωμένες ή ένοπλες ληστείες και κλοπές,

ιθιθ) παράνομη εμπορία πολιτιστικών αγαθών, περιλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέχνης,

κκ) απάτη,

κακα) εκβίαση,

κβκβ) παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων,

κγκγκ) πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων και εμπορία πλαστών εγγράφων,

κδκδ) πλαστογραφία μέσων πληρωμής,

κεκε) λαθρεμπορία ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων,

κστκστ) λαθρεμπορία πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών,

κζκζ) εμπορία κλεμμένων οχημάτων,

κηκη) βιασμός,

κθκθ) εμπρησμός με πρόθεση,

λλ) εγκλήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου,

λαλα) αεροπειρατεία και πειρατεία,

Απόφασης – Πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ [EE L 190, 18-07-2002], στην περίπτωση που οι ζητούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία τηρούνται σε βάση δεδομένων στην οποία έχουν άμεση πρόσβαση οι αρχές επιβολής του νόμου.

Εάν η αρμόδια αρχή επιβαρύνεται δυσανάλογα για την παροχή των πληροφοριών, μπορεί να αναβάλει την παροχή τους, γνωστοποιώντας και τους σχετικούς λόγους. Επίσης για μη επείγουσες αιτήσεις πληροφοριών και στοιχείων προβλέπεται απάντηση εντός μίας εβδομάδας, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση τα Κ-Μ εξασφαλίζουν ότι οι ζητούμενες πληροφορίες διαβιβάζονται στην αιτούσα αρμόδια αρχή εντός 14 ημερών (οι εν λόγω διαδικασίες υποστηρίζονται από συγκεκριμένα έντυπα τα οποία αποτελούν Παραρτήματα της Απόφασης – Πλαισίου)³⁴.

Για να υποστηριχθεί η εργασία της Ευροπόλ, των Εθνικών Μονάδων της Ευροπόλ και των γραφείων των Συνδέσμων υπάρχουν μία ασφαλής υποδομή τηλεπικοινωνιών μαζί με συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών - Κεφάλαιο II της Απόφασης του Συμβουλίου-, ενώ στο Κεφάλαιο III καθορίζονται οι διατάξεις για την επεξεργασία των πληροφοριών. Μία υψηλή προστασία στη βάση δεδομένων σύμφωνα με ένα θεσμικό πλαίσιο που ορίζει σαφώς τις διαδικασίες τήρησης, ανταλλαγής και διαγραφής δεδομένων, διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες που διαχειρίζεται η Ευροπόλ και ειδικότερα όλες οι διαδικασίες που ακολουθούνται είναι σύμφωνες με τις αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Η κύρια δραστηριότητα της Ευροπόλ είναι να υποστηρίζει τα Κ-Μ στη συλλογή, ανάλυση και διανομή πληροφοριών που σχετίζονται με το έγκλημα καθώς και ο συντονισμός των επιχειρήσεων. Για τον σκοπό αυτό η Ευροπόλ διαθέτει πάνω από 100 αναλυτές πληροφοριών.

Τα Κ-Μ τα οποία αντιμετωπίζουν συγκεκριμένο εγκληματικό φαινόμενο το οποίο επηρεάζει δύο ή περισσότερα Κ-Μ της Ε.Ε., μπορούν να ζητήσουν από την Ευροπόλ να ανοίξει ανάλογη θεματική (Focal Point) για να υποστηριχθούν οι έρευνες στον συγκεκριμένο τομέα. Η Ευροπόλ παρέχει βοήθεια για τρέχουσες επιχειρήσεις, μέσω δύο Αναλυτικών Φακέλων Εργασίας (Σοβαρό Οργανωμένο Έγκλημα και Τρομοκρατία) στους οποίους έχουν αναπτυχθεί 23 θεματικές [Focal Points (FP)] για παράνομες δραστηριότητες που εμπίπτουν στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της³⁵.

λβλβ) δολιοφθορά».

³⁴ Βλ. άρθρα 5-12 του Π.Δ. 135/2013 καθώς και του επισυναπτόμενου παραρτήματος του εν λόγω Π.Δ..

³⁵ Βλ. Άρθρο 18 του Καν. 794/2016. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του εν λόγω Κανονισμού, τα Εστιακά Σημεία (FOCAL POINTS) των Αναλυτικών Φακέλων Εργασίας (A.W.F), μετονομάζονται σε Έργα Ανάλυσης (εφεξής «Έργα Ανάλυσης –Analysis Project»).

Τα Εστιακά Σημεία (Focal Points) των Αναλυτικών Φακέλων Εργασίας (Α.Φ.Ε.) είναι το μέσο με το οποίο η

Σημαντική δραστηριότητα που αναπτύσσει το προσωπικό της, είναι η συμμετοχή του σε κοινές ομάδες έρευνας³⁶ [σχετικό είναι το άρθρο 5 του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2016/794 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 11ης Μαΐου 2016] και να παρέχει βοήθεια για όλες τις δραστηριότητες και να ανταλλάσει πληροφορίες με όλα τα μέλη της κοινής ομάδας έρευνας. Ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

- Όταν δημιουργείται κοινή ομάδα έρευνας, η σχετική συμφωνία θα πρέπει να καθορίζει τους όρους συμμετοχής του προσωπικού της Ευρωπόλ στην ομάδα. Η Ευρωπόλ θα πρέπει να τηρεί αρχείο σχετικά με τη συμμετοχή της στις κοινές ομάδες έρευνας που ασχολούνται με την καταπολέμηση αξιόποινων πράξεων οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της.

- Η Ευρωπόλ θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη να κινούν, να διεξάγουν ή να συντονίζουν ποινικές έρευνες σε συγκεκριμένες υποθέσεις όπου η διασυνοριακή συνεργασία θα απέφερε οφέλη. Η Ευρωπόλ θα πρέπει να ενημερώνει την Eurojust σχετικά με τέτοιου είδους αιτήματα.

- Η σύσταση κοινών ομάδων έρευνας θα πρέπει να ενθαρρυνθεί και θα πρέπει το προσωπικό της Ευρωπόλ να μπορεί να συμμετέχει στις ομάδες αυτές. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής σε κάθε κράτος μέλος, ο κανονισμός [Ευρωπαϊκή οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), Ευρατόμ, Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ)] αριθ. 549/69 του Συμβουλίου (1), ορίζει ότι τα μέλη του προσωπικού της Ευρωπόλ δεν επωφελούνται των ασυλιών όταν συμμετέχουν σε κοινές ομάδες έρευνας.

Η εποπτεύουσα Αρχή για την Ευροπόλ όπως προκύπτει σαφώς από τον Κανονισμό είναι το Συμβούλιο της Ε.Ε. Αυτό επιλέγει τον Διευθυντή και τους Αναπληρωτές Διευθυντές και εγκρίνει μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον προϋπολογισμό της. Τα όργανα της είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Διευθυντής.

Με βάσει το νέο νομικό καθεστώς που διέπει τις αρμοδιότητες της, τα καθήκοντα της και την οργάνωση της, αποσκοπεί στη συνδρομή της στις δυνάμεις

EUROPOL παρέχει επιχειρησιακή συνδρομή σε έρευνες που τελούν υπό εξέλιξη σε Υπηρεσίες Εφαρμογής του Νόμου των Κρατών - Μελών για υποθέσεις:

- α) σοβαρού – οργανωμένου εγκλήματος και
- β) τρομοκρατίας.

Το πλαίσιο λειτουργίας των Εστιακών Σημείων καλύπτει τους ψίστης προτεραιότητας τομείς της σοβαρής και οργανωμένης εγκληματικότητας που έχουν αντίκτυπο στην Ε.Ε.

³⁶ Βλ. KORONTZIS T., «European Union criminal policy and Joint Investigation Teams. The case of Hellas», International Journal of Asian Social Science, Vol. 2, issue 12, December 2012, p.p. 2237-2250.

εφαρμογής του νόμου των Κ-Μ προκειμένου να καταπολεμηθούν συγκεκριμένες μορφές αξιόποινων πράξεων.

Στα καθήκοντα της σύμφωνα με το άρθρο 4 του προαναφερόμενου Κανονισμού περιλαμβάνονται:

α) η συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων·

β) η άμεση ενημέρωση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, μέσω της εθνικής μονάδας που αναφέρεται στο άρθρο 8 για πληροφορίες που τις αφορούν και για τη συνάφεια που ενδεχομένως διαπιστώνεται μεταξύ αξιόποινων πράξεων·

γ) η διευκόλυνση ερευνών που διεξάγονται στα κράτη μέλη, ιδίως, με τη διαβίβαση όλων των συναφών πληροφοριών στις εθνικές μονάδες·

δ) η υποβολή αιτήματος στις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών για την έναρξη, διεξαγωγή ή τον συντονισμό ερευνών, και η πρόταση σύστασης κοινών ομάδων έρευνας σε συγκεκριμένες υποθέσεις·

ε) η παροχή στοιχείων και αναλυτικής υποστήριξης στα κράτη μέλη σε σχέση με μείζονος σημασίας διεθνή συμβάντα·

στ) η εκπόνηση αξιολόγησης απειλών, στρατηγικών αναλύσεων και γενικών εκθέσεων για την πρόοδο των εργασιών σχετικά με την εκπλήρωση του στόχου της, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης απειλών όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιφορτιστεί με τα εξής πρόσθετα καθήκοντα:

α) την ανάπτυξη ειδικών γνώσεων για τις διαδικασίες έρευνας των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και την παροχή συμβουλών σε σχέση με διεξαγόμενες έρευνες·

β) την παροχή στρατηγικής σημασίας στοιχείων, προκειμένου να διευκολύνει και να προάγει την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των πόρων που είναι διαθέσιμοι σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο Ένωσης για επιχειρησιακές δραστηριότητες και για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων αυτών.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του στόχου της βάσει του άρθρου 4, η Ευρωπαϊκή Ένωση δύναται να επικουρεί τα κράτη μέλη μέσω υποστήριξης, παροχής συμβουλών και διεξαγωγής ερευνών στους ακόλουθους τομείς:

θ) παροχή ειδικής κατάρτισης και συνδρομή προς τα κράτη μέλη για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, και με την πρόβλεψη χρηματοδοτικής υποστήριξης, στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της και ανάλογα με το προσωπικό και τους δημοσιονομικούς της πόρους, σε συνεργασία με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου και της Κατάρτισης (ΕΑΑ)·

ι) συνεργασία με φορείς της Ένωσης που συστάθηκαν δυνάμει του τίτλου V της ΣΛΕΕ και με την

ΟΛΑΦ, ειδικότερα μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών ασφαλείας και της παροχής αναλυτικής στήριξης στους τομείς που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά τους·

ια) παροχή πληροφοριών και υποστήριξης στις δομές διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ και στις αποστολές διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ οι οποίες προβλέπονται στη ΣΕΕ στο πλαίσιο των κατά το άρθρο 3 στόχων της Ευρωπόλ·

ιβ) ανάπτυξη κέντρων εμπειρογνώσας στην Ένωση για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών εγκλήματος που εμπíπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Ευρωπόλ, συγκεκριμένα ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Κέντρου για τα Εγκλήματα στον Κυβερνοχώρο·

ιγ) στήριξη των δράσεων των κρατών μελών για την πρόληψη και την καταπολέμηση μορφών εγκληματικότητας που απαριθμούνται στο παράρτημα I³⁷ και διευκολύνονται, προωθούνται ή διαπράττονται με χρήση του διαδικτύου, περιλαμβανομένης, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, της αναφοράς διαδικτυακού περιεχομένου με το οποίο οι εν λόγω μορφές εγκλήματος διευκολύνονται, προωθούνται ή διαπράττονται, στους παρόχους διαδικτυακών υπηρεσιών, με σκοπό την εθελούσια από μέρους τους εξέταση της συμβατότητας του ανωτέρω διαδικτυακού

³⁷ **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΟΡΦΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1** — τρομοκρατία, — οργανωμένο έγκλημα, — διακίνηση ναρκωτικών, — νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, — εγκληματικές πράξεις συνδεδεμένες με πυρηνικές και ραδιενεργές ουσίες, — κυκλώματα παράνομης μεταnáστευσης, — εμπορία ανθρωπών, — εγκλήματα σχετικά με μηχανοκίνητα οχήματα, — ανθρωποκτονία εκ προθέσεως και βαριά σωματική βλάβη, — παράνομο εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων και ιστών, — απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και περιαγωγή σε ομηρία, — ρατσισμός και ξενοφοβία, — ληστεία και διακεκριμένη κλοπή, — παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέχνης, — υπεξαίρεση και απάτη, — εγκληματικές πράξεις κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, — κατάχρηση εμπιστευτικών πληροφοριών και χειραγώγηση της χρηματοπιστωτικής αγοράς, — «προστασία» έναντι χρημάτων και εκβίαση, — παραποίηση/απομίμηση και πειρατεία προϊόντων, — πλαστογραφία και διακίνηση διοικητικών εγγράφων, — πλαστογραφία χρημάτων και μέσω πληρωμής, — εγκλήματα στον τομέα της πληροφορικής, — διαφθορά, — παράνομη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών, — παράνομο εμπόριο απειλούμενων ζωικών ειδών, — παράνομο εμπόριο απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών, — εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένης της ρύπανσης από τα πλοία, — παράνομη διακίνηση ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων, — σεξουαλική κακοποίηση και σεξουαλική εκμετάλλευση, περιλαμβανομένης της παιδικής πορνογραφίας και της άγρας παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς, — γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου.

περιεχομένου με τους όρους και τις προϋποθέσεις τους.

Η Ευρωπόλ ενεργεί επίσης ως Κεντρική Υπηρεσία για την καταπολέμηση της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ σύμφωνα με την απόφαση 2005/511/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2005, σχετικά με την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και κιβδηλεία μέσω του ορισμού της Ευρωπόλ ως κεντρικής υπηρεσίας για την καταπολέμηση της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ (ΕΕ L 185, 16.7.2005, σ. 35).

Μπορεί επίσης να ενθαρρύνει τον συντονισμό των μέτρων που εφαρμόζουν οι αρμόδιες αρχές των Κ-Μ για την καταπολέμηση της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ ή στα πλαίσια κοινών ομάδων έρευνας ενδεχομένως σε συνεννόηση με φορείς της Ένωσης ή τρίτων χωρών.

Στα αξιοσημείωτα του νέου Κανονισμού είναι ότι με σκοπό την ενίσχυση της διοργανικής επιχειρησιακής συνεργασίας και, ιδίως, τη συσχέτιση δεδομένων που έχουν ήδη στη διάθεσή τους οι διάφοροι οργανισμοί, η Ευρωπόλ πρέπει να επιτρέπει την πρόσβαση της Eurojust και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), βάσει συστήματος αντιστοιχίας/μη αντιστοιχίας, σε δεδομένα διαθέσιμα σε αυτήν.

Η Ευρωπόλ και η Eurojust πρέπει να μπορούν να συνάψουν διακανονισμό εργασίας κατά τον οποίο διασφαλίζονται, αμοιβαία και στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους, η πρόσβαση σε κάθε πληροφορία 24.5.2016 L 135/56 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει παρασχεθεί για τους σκοπούς της διασταύρωσης στοιχείων, καθώς και η δυνατότητα αναζήτησης κάθε τέτοιας πληροφορίας, σύμφωνα με ειδικές διασφαλίσεις και εγγυήσεις περί προστασίας δεδομένων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Κάθε πρόσβαση σε δεδομένα διαθέσιμα στην Ευρωπόλ θα πρέπει να περιορίζεται με τεχνικά μέσα σε πληροφορίες που εμπίπτουν στις αντίστοιχες εντολές των εν λόγω οργανισμών της Ένωσης.

Επίσης όλα τα κράτη μέλη συνδέονται με την Ιντερπόλ. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Ιντερπόλ λαμβάνει, αποθηκεύει και διοχετεύει δεδομένα με σκοπό να συνδράμει τις αρμόδιες για την επιβολή του νόμου αρχές στην πρόληψη και την καταπολέμηση της διεθνούς εγκληματικότητας.

Ως εκ τούτου, ενδείκνυται να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ Ευρωπόλ και Ιντερπόλ μέσω της αποτελεσματικής ανταλλαγής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εξασφαλίζοντας, παράλληλα, τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που αφορούν την αυτόματη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατά τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ευρωπόλ στην Ιντερπόλ θα πρέπει να εφαρμόζεται ο παρών

κανονισμός, ιδίως οι διατάξεις σχετικά με τις διεθνείς διαβιβάσεις.

3. ΕΙΔΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΡΧΗΓΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΩΝ- EUROPEAN POLICE CHIEFS TASK FORCE (EPCTF)

Η ίδρυση της Ομάδας Αρχηγών Αστυνομιών της Ε.Ε. γνωστή και ως «Police Chiefs Task Force», ήταν απόρροια του Συμβουλίου του Τάμπερε που πραγματοποιήθηκε την 15-16/10/1999, προκειμένου να συμπληρωθούν κενά και να ενισχυθεί η συνολική δομή και λειτουργικότητα των μηχανισμών της εσωτερικής ασφάλειας της Ε.Ε.

Ειδικότερα στην παράγραφο 44 των συμπερασμάτων του εν λόγω Συμβουλίου προβλεπόταν ότι: «Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί τη σύσταση επιχειρησιακής ομάδας εργασίας των Ευρωπαϊκών Αρχηγών Αστυνομίας με σκοπό αφενός την ανταλλαγή, σε συνεργασία με την Ευρωπόλ, εμπειριών, κατευθυντήριων γραμμών και πληροφοριών για τις τρέχουσες τάσεις του διασυνοριακού εγκλήματος και αφετέρου τη συμβολή στην κατάστρωση σχεδίων δράσης» και αποβλέπει κυρίως στη βελτίωση της επιχειρησιακής συνεργασίας, στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος, μεταξύ των αστυνομιών των κρατών μελών μέσα από την κοινή εμπειρία και τις οδηγίες των αρχηγών τους και σε άμεση συνεργασία με την Europol.

Η νέα αυτή δομή στο χώρο της εσωτερικής ασφάλειας της Ε.Ε. είναι άτυπη, δηλαδή έχει ενταχθεί στην υφιστάμενη συνολική δομή του Συμβουλίου της Ε.Ε., με αποτέλεσμα οι αποφάσεις της να μην είναι δεσμευτικές για τα Κ-Μ, αλλά παραμένει στην απόλυτη διακριτική τους ευχέρεια η εφαρμογή των ληφθέντων αποφάσεων βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας.

Σημειώνεται όμως πως οι ομόφωνες αποφάσεις της σε ζητήματα επιχειρησιακής φύσεως, προσδίδουν ιδιαίτερη δυναμική και ώθηση στο έργο των ευρωπαϊκών δικτυικών Αρχών για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος. Αλλά οι διαφορετικές νομοθεσίες και αστυνομικές πρακτικές των Κ-Μ, δημιουργούν δυσκολίες στη λήψη ομοφώνων αποφάσεων όσο και στην υλοποίηση κοινών μέτρων και δράσεων³⁸.

4.ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ- EUROPEAN ANTI-FRAUD OFFICE (OLAF)

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για την Καταπολέμηση της Απάτης ιδρύθηκε με την Απόφαση της Επιτροπής της 28^{ης} Απριλίου 1999 (OLAF), (κοινοποιηθείσα με

³⁸Βλ. Bunyan, T., 2006, "Statewatch analysis, The EU's Police Chief Task Force (PCTF) and Police Chiefs Committee," διαθέσιμο στην ιστοσελίδα <http://www.statewatch.org/news/2006/mar/pctf.pdf> και <http://www.euractiv.com/security/eu-police-chief-task-force-police-chiefs-committee/article-153333>.

τον αριθμό SEC (1999) 802, (1999/352/EC, ECSC, Euratom)³⁹.

Τα καθήκοντα της εν λόγω Υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 2 είναι τα ακόλουθα:

1. Ασκει τις αρμοδιότητες της Επιτροπής σε θέματα εξωτερικών διοικητικών ερευνών προκειμένου να ενισχύσει την καταπολέμηση της απάτης, της δωροδοκίας και οποιασδήποτε άλλης παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια για τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων καθώς και την καταπολέμηση της απάτης που αφορά κάθε άλλο περιστατικό ή δραστηριότητα φορέων που συνιστούν παράβαση των κοινοτικών διατάξεων

Είναι επιφορτισμένη με τη διεξαγωγή εσωτερικών διοικητικών ερευνών που αποσκοπούν:

α) Στην καταπολέμηση της απάτης, της δωροδοκίας και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια για τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων, η οποία μπορεί να επισύρει πειθαρχική και, ενδεχομένως ποινική δίωξη ή παράλειψη των αναλόγων υποχρεώσεων των μελών των θεσμικών οργάνων και οργάνων, των διευθυντικών στελεχών των οργανισμών ή των μελών του προσωπικού των θεσμικών οργάνων, οργάνων και οργανισμών που δεν υπόκειται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης που εφαρμόζεται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

β) Στον εντοπισμό των σοβαρών περιπτώσεων που συνδέονται με την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων που συνιστούν ενδεχομένως παράλειψη των υποχρεώσεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων.

2. Είναι επιφορτισμένη να παράσχει τη συνδρομή της Επιτροπής στη συνεργασία με τα κράτη μέλη στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης.

3. Αναλαμβάνει δραστηριότητες σχεδιασμού στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Αναλαμβάνει την προετοιμασία των νομοθετικών και κανονιστικών πρωτοβουλιών της Επιτροπής για την επίτευξη των στόχων της καταπολέμησης της απάτης όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Αναλαμβάνει κάθε άλλη επιχειρησιακή δραστηριότητα της Επιτροπής σε θέματα καταπολέμησης της απάτης, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 και συγκεκριμένα:

A) την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών,

B) τη συλλογή και εκμετάλλευση των πληροφοριών,

Γ) την παροχή τεχνικής συνδρομής της, ιδίως σε θέματα κατάρτισης, στα λοιπά θεσμικά ή άλλα όργανα και οργανισμούς και στις αρμόδιες εθνικές αρχές.

6. Έχει άμεση επαφή με τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές.

7. Εκπροσωπεί την Επιτροπή, σε επίπεδο υπηρεσιών, στα σχετικά fora, για τους τομείς που αναφέρθησαν στο παρόν άρθρο.⁴⁰

5.ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ- EUROPEAN POLICE COLLEGE (CEPOL)

Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία ιδρύθηκε σύμφωνα με την Απόφαση 2005/681/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2005 για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (ΕΑΑ) και την κατάργηση της απόφασης 2000/820/ΔΕΥ [L256/63, 1-10-2005].

Συμβάλλει στην κατάρτιση ανωτέρων στελεχών των αστυνομικών υπηρεσιών των κρατών μελών, ιδίως ως προς τη γνώση των εθνικών αστυνομικών συστημάτων και δομών των άλλων κρατών μελών, της Europol και της διασυνοριακής αστυνομικής συνεργασίας στην Ε.Ε. [Απόφαση 2005/681].

Στα καθήκοντα της σύμφωνα με το άρθρο 7 της εν λόγω Απόφασης περιλαμβάνονται:

α) διοργάνωση σεμιναρίων επιμόρφωσης των ανώτερων στελεχών των αστυνομίας βάσει κοινών κανόνων·

β) συμμετοχή στην εκπόνηση εναρμονισμένων προγραμμάτων για την εκπαίδευση των στελεχών μεσαίων βαθμίδων της αστυνομίας, των στελεχών μεσαίων βαθμίδων της αστυνομίας επιχειρησιακών καθηκόντων και των στελεχών της αστυνομίας επιχειρησιακών καθηκόντων όσον αφορά τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ αστυνομικών δυνάμεων στην Ευρώπη, συμβολή στην εκπόνηση κατάλληλων προγραμμάτων προχωρημένης επιμόρφωσης καθώς και εκπόνηση και παροχή κατάρτισης για τους εκπαιδευτές·

γ) παροχή ειδικής εκπαίδευσης σε στελέχη της αστυνομίας που διαδραματίζουν κείμενο ρόλο στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος, με ιδιαίτερη προσοχή στο οργανωμένο έγκλημα·

δ) διάδοση των βέλτιστων πρακτικών και των αποτελεσμάτων της έρευνας·

ε) εκπόνηση και παροχή εκπαίδευσης που θα προετοιμάζει τις αστυνομικές δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συμμετοχή τους στη μη στρατιωτική διαχείριση των κρίσεων·

³⁹ Βλ. άρθρο 325 της ΣΛΕΕ, Απόφαση 1999/325/EC, Απόφαση 2013/478/EE, Απόφαση 512/2015 ΚΑΙ Απόφαση 2418/2015. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το νομικό πλαίσιο δραστηριοποίησης του εν λόγω οργανισμού είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα https://ec.europa.eu/anti-fraud/about-us/legal-framework_en.

⁴⁰ Βλ. ακόμη Καν. 1073/1999 (25/5/1999), 1074/1999 (25/5/1999), 2988/1995 (18/12/1995), 2185/1996 (11/11/1996).

στ) εκπόνηση και παροχή εκπαίδευσης για τις αστυνομικές αρχές των υποψήφιων χωρών, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης στελεχών της αστυνομίας που διαδραματίζουν καίριο ρόλο·

ζ) διευκόλυνση των κατάλληλων ανταλλαγών και αποσπάσεων στελεχών της αστυνομίας στο πλαίσιο της εκπαίδευσης·

η) ανάπτυξη ηλεκτρονικού δικτύου που θα χρησιμεύει για την υποστήριξη της ΕΑΑ κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της, μεριμνώντας για τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων ασφαλείας·

θ) παροχή δυνατοτήτων στα ανώτερα στελέχη των αστυνομικών των κρατών μελών προκειμένου να αποκτήσουν τις κατάλληλες γλωσσικές γνώσεις.

Τα καθήκοντα της προαναφερόμενης Ακαδημίας θα μπορούσαν να ασκηθούν από την Ευροpol. Με τον τρόπο αυτό εξοικονομούνται πολύτιμοι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι, και το εκπαιδευτικό έργο μπορεί να ανατεθεί σε έναν Ευρωπαϊκό Οργανισμό που διαθέτει κατάλληλη εμπειρία, τεχνογνωσία και στελέχη για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων.

Επιπρόσθετα η Ευροpol με τη συγκέντρωση σε αυτήν των κύριων αστυνομικών δραστηριοτήτων και δράσεων μπορεί να αποτελέσει τον κύριο και ενδεχομένως τον μοναδικό αστυνομικό φορέα ευρωπαϊκής αστυνομικής συνεργασίας. Ένας φορέας που μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα ευρωπαϊκής πολιτικής και διαχειριστικής ενοποίησης αστυνομικών δραστηριοτήτων υπό μία ενιαία διοίκηση με πολιτική εποπτεία.

6. ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ- SOUTHEAST EUROPEAN LAW ENFORCEMENT CENTER (SELEC)

Με τον Ν. 2865/2000 (Α' 279), η Ελλάδα κύρωσε τη «Συμφωνία περί συνεργασίας για την πρόληψη και καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος», η οποία υπεγράφη στο Βουκουρέστι, στις 26 Μαΐου 1999, και τον προσαρτημένο σε αυτήν «Καταστατικό Χάρτη Οργάνωσης και λειτουργίας του Περιφερειακού Κέντρου της Πρωτοβουλίας Συνεργασίας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Κέντρο S.E.C.I) για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος».

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη στην ως άνω Συμφωνία, συμμετέχοντα Κράτη στο Κέντρο S.E.C.I., αναγνωρίζοντας την αξία και την πρόοδο της συνεργασίας, των δομών και των διαδικασιών οι οποίες έχουν θεσπιστεί και αναπτυχθεί μεταξύ των αστυνομικών και τελωνειακών αρχών των Χωρών τους για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος και επιθυμώντας την ενδυνάμωση αυτής της συνεργασίας, αφ' ενός μεταξύ τους, αφ' ετέρου με άλλους Διεθνείς Οργανισμούς, με απώτερο σκοπό το όφελος των πολιτών τους, συμφώνησαν την μετατροπή του «Κέντρου S.E.C.I.» σε Περιφερειακό Διεθνή Οργανισμό στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με το όνομα «Κέντρο Επιβολής του Νόμου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη» (SELEC).

Στο πλαίσιο υλοποίησης αυτού του πνεύματος συνεργασίας κινείται και η νέα Σύμβαση, η οποία υπογράφηκε την 9η Δεκεμβρίου 2009 στο Βουκουρέστι, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων, συμπεριλαμβανομένης και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και λαμβανομένου υπόψη του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και των άλλων διεθνών συμφωνιών στον τομέα της επιβολής του νόμου.

Η ίδρυση ενός Διεθνούς Οργανισμού στην ευαίσθητη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης έχει αναμφισβήτητη ιδιαίτερη σημασία, διότι παρέχει τη δυνατότητα ενδυνάμωσης της συνεργασίας αφ' ενός μεν μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των Υπηρεσιών Επιβολής του Νόμου (αστυνομία και τελωνείο) για την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών εγκληματικότητας και των σοβαρών εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένης και της τρομοκρατίας, αφ' ετέρου δε με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol).

Ο σκοπός του SELEC, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών, είναι η παροχή στήριξης προς τα Κ – Μ και η βελτίωση του συντονισμού για την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένου και του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος, στις περιπτώσεις που η εγκληματικότητα συνεπάγεται ή φαίνεται να εμπεριέχει ένα στοιχείο διασυνοριακής δραστηριότητας.

Η νέα Σύμβαση που κυρώθηκε με το Ν. 4054/2012 (Α' 45) προβλέπει τα εξής καθήκοντα για το SELEC σύμφωνα με το άρθρο 3:

(α) να υποστηρίζει τις έρευνες και τις δραστηριότητες πρόληψης του εγκλήματος στα Κράτη –Μέλη και σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση,

(β) να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων για την εγκληματικότητα και τα αιτήματα για επιχειρησιακή συνδρομή,

(γ) να ενημερώνει και να πληροφορεί τα Εθνικά Κομβικά Σημεία των Κρατών – Μελών για διασυνδέσεις μεταξύ υπόπτων, εγκληματιών ή εγκλημάτων που σχετίζονται με την εντολή του SELEC,

(δ) να συλλέγει, αντιπαραβάλλει, αναλύει, επεξεργάζεται και διαδίδει πληροφορίες και στοιχεία για την εγκληματικότητα,

(ε) να παρέχει στρατηγική ανάλυση και να παράγει εκτιμήσεις για απειλές που σχετίζονται με το σκοπό του SELEC,

(στ) να δημιουργήσει, λειτουργεί και συντηρεί ένα μηχανογραφημένο σύστημα πληροφοριών,

(ζ) να ενεργεί ως θεματοφύλακας της ορθής πρακτικής σε μεθόδους και τεχνικές επιβολής του νόμου και να τις προάγει, μέσω πολυεθνικής

εκπαίδευσης και συνεδρίων, προς όφελος των Κρατών-Μελών,

(η) να αναλαμβάνει άλλα καθήκοντα που συνάδουν με το στόχο της παρούσας Σύμβασης, μετά από απόφαση του Συμβουλίου.

Το SELEC φιλοδοξεί να συνεχίσει να είναι ο θεματοφύλακας των ορθών πρακτικών στην επιβολή του νόμου και την παροχή ενημέρωσης μέσω πολυεθνικών συναντήσεων και συνεδρίων με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των κρατών μελών, καθώς και των εταιριών του.

Την 7η Οκτωβρίου του 2011 το Κέντρο SECI έγινε SELEC, ενώ οι λειτουργικές και στρατηγικές δυνατότητες διατηρήθηκαν και μεταφέρθηκαν στο νέο SELEC. Το SELEC κληρονόμησε τις επιχειρησιακές δραστηριότητες, κοινές έρευνες, συναντήσεις, εργαστήρια και στρατηγική ανάλυση που καλύπτει τα πιο ευαίσθητα διασυνοριακά ποινικά πεδία στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η εντατική ανταλλαγή πληροφοριών μέσω των αξιωματικών-συνδέσμων και των διαύλων επικοινωνίας του Κέντρου υποστήριξε με επιτυχία τις προσπάθειες των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών. Από επιχειρησιακή άποψη, το SELEC διατηρεί την ευελιξία και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, με παράλληλη ενίσχυση της ικανότητας ανάλυσης με ένα ευρύτερο σύστημα πληροφοριών και ένα επαρκές επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η νέα σύμβαση που αντικατέστησε το SECI ορίζει μια διεθνή νομική προσωπικότητα στο Κέντρο και επίσης καθορίζει και διατηρεί συνεργασία με άλλους σημαντικούς διεθνείς οργανισμούς επιβολής του νόμου.

Στα αξιοσημείωτα είναι της νέας αυτής σύμβασης είναι ότι στο προοίμιο της ορίζεται ότι «Αναγνωρίζοντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναθέσει στην Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol) τον καθοριστικό ρόλο ως τον φορέα επιβολής του νόμου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υποστηρίζει την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και άλλων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας και αποβλέποντας στην επίτευξη επιχειρησιακής συμπληρωματικότητας, προς αμοιβαίο όφελος του SELEC και της Europol, Συμφώνησαν ως εξής.», διατύπωση που οδηγεί στην εξαγωγή του συμπεράσματος ότι η Europol θεωρείται και δικαίως ο κορυφαίος Οργανισμός ασφάλειας σε επίπεδο της Ε.Ε.

Τέλος στο άρθρο 43 με τίτλο «Σχέσεις με Οργανισμούς και Φορείς Επιβολής του Νόμου» καθορίζεται ότι:

[«(1) Το SELEC θα καταβάλλει προσπάθειες για τη δημιουργία αμοιβαία επωφελών σχέσεων με ευρωπαϊκούς και άλλους διεθνείς οργανισμούς ή φορείς επιβολής του νόμου, μεταξύ άλλων, με τη Europol, την Interpol και τον Παγκόσμιο Οργανισμό

Τελωνείων, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματική συνεργασία επιβολής του νόμου.

(2) Κατά τη δημιουργία των σχέσεων του με τη Europol και, μάλιστα, πριν τη σύναψη συμφωνίας συνεργασίας, το SELEC μπορεί να κάνει χρήση, μεταξύ άλλων, της στρατηγικής και επιχειρησιακής ικανότητας ανάλυσης της Europol, εάν η Europol προσφέρει αυτή την ικανότητα. Προς το σκοπό αυτό, το SELEC και η Europol μπορούν να συμφωνήσουν στην τοποθέτηση ενός ή περισσοτέρων αντιπροσώπων τους στην έδρα του SELEC και της Europol»].

K-M του SELEC είναι η Αλβανία, η Βοσνία – Ερζεγοβίνη, η Βουλγαρία, η Κροατία, η Βόρεια Μακεδονία, η Ελλάδα, η Ουγγαρία, η Μολδαβία, η Σερβία, η Σλοβενία και η Τουρκία.

Επιπρόσθετα με το Ν. 2925/2001 (Α' 138) «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων των Κρατών που μετέχουν στην Οικονομική Συνεργασία του Ευξείνου Πόντου για συνεργασία στην καταπολέμηση του εγκλήματος και ιδιαίτερα των οργανωμένων μορφών του» τα Κράτη που συμμετέχουν στην Οικονομική Συνεργασία του Ευξείνου Πόντου (Ο.Σ.Ε.Π.) ήτοι Αζερμπαϊτζάν, Αλβανία, Αρμενία, Βουλγαρία, της Γεωργίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, της Ουκρανίας, Ρουμανία, Ρωσία, Τουρκία αποφασίστηκαν να συνεργαστούν στην πρόληψη, καταστολή, διερεύνηση, αποκάλυψη εγκλημάτων και τη διεξαγωγή των σχετικών ανακρίσεων που σχετίζονται με τρομοκρατία, οργανωμένο έγκλημα, παράνομη καλλιέργεια, παραγωγή, παρασκευή και διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, παράνομης εμπορίας όπλων, συμπεριλαμβανομένων βιολογικών, χημικών και ραδιολογικών όπλων, πυρομαχικών, εκρηκτικών, πυρηνικών και ραδιενεργών υλικών, καθώς και δηλητηριωδών ουσιών, διεθνών παράνομων οικονομικών δραστηριοτήτων και νομιμοποίησης εσόδων εγκληματικών δραστηριοτήτων (ξέπλυμα βρώμικου χρήματος), υπόπτων οικονομικών και τραπεζικών συναλλαγών και καταχρήσεων στον τομέα των επενδύσεων, λαθρεμπορίου, εγκληματικών δραστηριοτήτων σε σχέση με τη μετανάστευση, την παράνομη διέλευση συνόρων και την παράνομη εμπορία ανθρωπίνων όντων, σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών και ανηλίκων ή παιδιών, πλαστογραφίας και παραχάραξης χαρτονομισμάτων, πιστωτικών καρτών, εγγράφων, χρεογράφων ή άλλων αξιών, καθώς και κάθε είδους εγγράφων ταυτότητας, βίαιων εγκλημάτων κατά της ζωής και της περιουσίας, παράνομης εμπορίας αντικειμένων της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, έργων τέχνης, πολύτιμων λίθων και μετάλλων, πνευματικής περιουσίας, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων πολύτιμων αντικειμένων, διαφθοράς, εγκλήματος υψηλής τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων εγκλημάτων με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, απαγωγής και εμπορίας ανθρωπίνων οργάνων, ναυτικών εγκλημάτων

(ναυταπάτης, πειρατείας κ.λπ.) και κλοπής και παράνομης εμπορίας οχημάτων.

Στον ίδιο νόμο καθορίζονται τρόποι και μέσα συνεργασίας μεταξύ των Κρατών που συμμετέχουν στην εν λόγω σύμβαση ενώ υπάρχει πρόβλεψη και για ελεγχόμενες παραδόσεις (άρθρο 3) σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και διεθνείς υποχρεώσεις τους, για την πραγματοποίηση ελεγχόμενων παραδόσεων ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, καθώς και προδρόμων ουσιών που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Interpol είναι ο μοναδικός διεθνής αστυνομικός οργανισμός που προάγει την αστυνομική συνεργασία σε παγκόσμιο επίπεδο και υφίσταται εδώ και δεκαετίες. Αποτελεί τη γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ 187 κρατών, τα οποία εκπροσωπούν διαφορετικές αστυνομικές κουλτούρες, πρακτικές, νομοθεσίες. Είναι αποδεκτός από δεκάδες κράτη και βοηθάει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις προσπάθειες των δικτυικών αρχών στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος αλλά και στην αντιμετώπιση της καθημερινής εγκληματικότητας.

Η Europol αποτελεί σχετικά έναν ευρωπαϊκό οργανισμό-το θεσμικό πλαίσιο του οποίου αναβαθμίστηκε πρόσφατα με έκδοση του Κανονισμού 794/2016 προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στα καθήκοντα της και στις διάφορες σύγχρονες μορφές εγκληματικότητας - ο οποίος συμβάλει στην προαγωγή της ευρωπαϊκής αστυνομικής συνεργασίας.

Σκοπός της είναι η υποστήριξη και η ενίσχυση της δράσης των αρμόδιων αρχών των Κ-Μ και της αμοιβαίας συνεργασίας τους για την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και άλλων μορφών σοβαρού εγκλήματος που επηρεάζουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη.

Η Europol δεν διαθέτει καμία εκτελεστική αρμοδιότητα. Παρόλα τα σημαντικά βήματα που έχουν πραγματοποιηθεί από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και εντεύθεν στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα Κ-Μ διατηρούν το δικαίωμα να εφαρμόζουν το εθνικό και συνταγματικό τους πλαίσιο στον τομέα αυτό. Για τον λόγο αυτό τα καθήκοντα και οι δραστηριότητες της Europol έχουν βασικά συντονιστικό – υποστηρικτικό χαρακτήρα.

Σημαντικό εργαλείο συνιστούν οι Κοινές Ομάδες Έρευνας όπως έχει αναπτυχθεί προγενέστερα οι οποίες συγκροτούνται από δικαστικούς λειτουργούς και αστυνομικά στελέχη διαφόρων κρατών, και απασκούνται στο συντονισμό των ερευνών σε δύο ή περισσότερα κράτη για σοβαρές μορφές εγκληματικότητας. Οι εν λόγω ομάδες συνιστούν ένα αποφασιστικό βήμα στην ενδοποίηση των δραστηριοτήτων από δικαστικούς και αστυνομικούς

φορείς για την αντιμετώπιση και δίωξη των σοβαρών μορφών εγκληματικότητας.

Η Ειδική Ομάδα Αρχηγών Ευρωπαϊκών Αστυνομιών έχει άτυπο χαρακτήρα στο σύστημα εσωτερικής ασφάλειας της Ε.Ε. και οι αποφάσεις της δεν είναι δεσμευτικές. Σε κάθε περίπτωση όμως παρέχει τη δυνατότητα στους επικεφαλής των ευρωπαϊκών δικτυικών αρχών, να ανταλλάξουν απόψεις και εμπειρίες σε σημαντικές μορφές εγκληματικότητας και να μεταφέρουν αυτές στο εσωτερικό των κρατών τους. Παράλληλα θα μπορούσε η εν λόγω ομάδα να λειτουργήσει συμβουλευτικά σε ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για αστυνομικά θέματα γενικότερου διεθνούς και κοινού ενδιαφέροντος.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για την Καταπολέμηση της Απάτης αποτελεί ένα εσωτερικό όργανο της Ε.Ε., προκειμένου να ενισχύσει την καταπολέμηση της απάτης, της δωροδοκίας και οποιασδήποτε άλλης παράνομης δραστηριότητας που είναι επιζήμια για τα οικονομικά συμφέροντα της. Υπηρεσία απαραίτητη ειδικά σήμερα που το οργανωμένο έγκλημα έχει διακρατικό χαρακτήρα.

Τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας είναι προφανές ότι μπορεί να τις ασκήσει η Europol μέσω των Υπηρεσιών της.

Το SELEC προάγει την αποτελεσματικότερη συνεργασία στη δίωξη του οργανωμένου εγκλήματος με διασυνοριακό χαρακτήρα στην περιοχή των Βαλκανίων. Περιοχή η οποία βρίσκεται μεταξύ δύο ηπείρων και συνιστά μία από τις βασικές οδούς που χρησιμοποιεί το σύγχρονο διεθνές έγκλημα. Κατά συνέπεια η σύσταση και λειτουργία του κρίνεται απαραίτητη για την ενδυνάμωση της συνεργασίας των αρμόδιων φορέων σε αυτήν την περιοχή. Παράλληλα υπάρχει και σύμβαση για τη συνεργασία των Κρατών που μετέχουν στην Οικονομική Συνεργασία του Ευξείνου Πόντου για συνεργασία στην καταπολέμηση του εγκλήματος και ιδιαίτερα των οργανωμένων μορφών του.

Η διεθνής αστυνομική συνεργασία είναι ο πλέον βασικός θεσμός για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η διεθνής ανάπτυξη του οργανωμένου εγκλήματος οδήγησε σε νέες μορφές συνεργασίας, μέσω νομικών κειμένων σε πολυμερές και διμερές επίπεδο. Αποτελεί προτεραιότητα όλων των κρατών η αντιμετώπιση του, καθώς υπονομεύει την δημοκρατία και τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και ελευθερίες. Στο πλαίσιο αυτό η σύσταση διεθνών, ευρωπαϊκών και περιφερειακών θεσμών για την καταπολέμηση του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος αποτελεί μονόδρομο για την προστασία ατόμων και κοινωνιών.

Η Ελλάδα⁴¹ συμμετέχει σε όλους τους τομείς Αστυνομικής Συνεργασίας που έχουν αναπτυχθεί σε

⁴¹ Βλ. Πρόγραμμα Ελλάδας –ΟΟΣΑ: Τεχνική Υποστήριξη για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, «Ανάπτυξη Ικανοτήτων και Κινητοποίηση των Αρχών Επιβολής του

ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο με τις αρμόδιες υπηρεσίες της και στελέχη της, ενώ σε εθνικό επίπεδο έχει υπάρξει νομοκανονιστική πρόβλεψη για συγκρότηση υπηρεσιών που διαδραματίζουν συντονιστικό ρόλο μεταξύ των υπηρεσιών της Ελλάδας και των αντίστοιχων του εξωτερικού με τον κύριο ρόλο να διαδραματίζουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Η αναφερόμενη στις παραπομπές

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η αναφερόμενη στο κείμενο και τις παραπομπές

Νόμου στην Ελλάδα», OECD, διαθέσιμο στο <https://www.oecd.org/corruption/anti-bribery/OECD-Greece-Building-Capacity-Law-Enforcement-EL.pdf>.